

දේශීය ණය සහ සංවර්ධන අරමුදල - 2015

දේශීය ණය සහ සංවර්ධන අරමුදලේ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය හා වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති සහ අනෙකුත් පැහැදිලි කිරීමේ තොරතුරුවල සාරාංශයකින් සමන්විත 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13(1) වගන්තිය සමග සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවෙහි ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. මුදල් පනතේ 14(2) සි වගන්තිය ප්‍රකාරව අරමුදලේ වාර්ෂික වාර්තාව සමග ප්‍රකාශයට පත්කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ. මුදල් පනතේ 13(7)(ඒ) වගන්තිය ප්‍රකාරව විස්තරාත්මක වාර්තාවක් ආයතනයේ සභාපති වෙත 2018 අප්‍රේල් 24 දින නිකුත් කරන ලදී.

1.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිතීන්ට සහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

1.3 විගණකගේ වගකීම

මාගේ විගණනය මත පදනම්ව මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීම මාගේ වගකීම වේ. මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ISSAI 1000-1810) අනුරූප ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව මාගේ විගණනය සිදුකරන ලදී. ආචාර ධර්මවල අවශ්‍යතාවන්ට මම අනුකූලවන බවට සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරවන්නේ ද යන්න පිළිබඳ සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීම පිණිස විගණනය සැලසුම්කර ක්‍රියාත්මක කරන බවට මෙම ප්‍රමිති අපේක්ෂා කරයි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අගයන් සහ හෙළිදරව් කිරීම්වලට අදාලවන විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම පිණිස පරිපාටි ක්‍රියාත්මක කිරීම විගණනයට ඇතුළත් වේ. තෝරාගත් පරිපාටීන්, වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගේ අවදානම් තක්සේරු කිරීම් ද ඇතුළත් විගණකගේ විනිශ්චය මත පදනම් වේ. එම අවදානම් තක්සේරු කිරීම්වලදී, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට සහ සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමට අදාළ වන්නා වූ අභ්‍යන්තර පාලනය විගණක සැලකිල්ලට ගන්නා නමුත් ආයතනයේ අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි. කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය හා යොදාගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය ඇගයීම මෙන්ම මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ ඇගයීම ද විගණනයට ඇතුළත් වේ. විගණනයේ විෂය පථය සහ ප්‍රමාණය තීරණය කිරීම සඳහා 1971 අංක 38 දරන මුදල් පනතේ 13 වගන්තියේ (3) සහ (4) උපවගන්තිවලින් විගණකාධිපති වෙත අභිමතානුසාරී බලතල පැවරේ.

මාගේ විගණන මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.4 අභිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලට ගැලපීම් කර තිබුණේ නම් අනුගාමී මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බොහොමයක් මූලිකාංගවලට ප්‍රමාණාත්මක ලෙස බලපෑ හැකිව තිබුණි.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

2.1 අභිතකර මතය

මෙම වාර්තාවේ 2.2 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට දේශීය ණය සහ සංවර්ධන අරමුදලේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය සහ මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

2.2 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම්

2.2.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීරීඩ් / 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛයේ 6.5.1 ඡේදය ප්‍රකාරව, ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වරයා වෙත ඉදිරිපත් කල යුතු වුවද 2015 වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වසරක ප්‍රමාදයකින් පසුව 2017 පෙබරවාරි 28 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා සහාපති, විධායක නිලධාරී සහ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයෙකු අත්සන් කර තිබුණ ද, මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම හා ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳව 2007 ඔක්තෝබර් 02 දිනැති අංක පීරීඩ්/45 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව කළමනාකරණයේ වගකීම පිළිබඳ සහතිකය ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

2.2.2 ගිණුම් පොත්පත් පවත්වාගෙන යාම

අරමුදල විසින් විධිමත් පරිදි ගිණුම් පොත්පත් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණු අතර ගිණුම්ගත කළ යුතු සියලු ගනුදෙනු ලෙජර් ගිණුම්වලට ඇතුළත් කිරීම හා වර්ෂ අවසානයේ ලෙජර් ගිණුම් තුලනය කිරීම සිදුකර නොතිබුණි. එබැවින් විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් ශේෂවල නිවැරදිතාවය ලෙජර් ගිණුම්වලින් සනාථ කර ගැනීමට විගණනයේදී නොහැකි වූ අතර අවිනිශ්චිත ලැබීම් ලෙස රු.22,063,699 ක් ජංගම වගකීම් යටතේ දක්වා සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය තුලනය කර තිබුණි.

2.2.3 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01

- (i) ප්‍රමිතයේ 10 ඡේදය ප්‍රකාරව, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනයක් ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

- (ii) ප්‍රමිතයේ 60 ඡේදය ප්‍රකාරව, වත්කම්/වගකීම් ද්‍රවශීලතාවයේ අනුපිළිවෙලට වර්ගීකරණය කළහැකි බව දක්වා තිබුණ ද, ආයතනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය මූල්‍ය ආයතනයක ක්‍රියාකාරීත්වයට සමාන වන බැවින් ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමුකර මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කර නොතිබුණි.
- (iii) ප්‍රමිතයේ 61 ඡේදය ප්‍රකාරව අයකර ගැනීමට හෝ නිරවුල් කිරීමට අපේක්ෂා කරන අයිතමයන් වාර්තා කරන කාලපරිච්ඡේදයෙන් පසුව මාස 12 නොඉක්මවූ සහ මාස 12 ඉක්ම වූ ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කල යුතු වුවත් කාර්ය මණ්ඩල ණයගැතියන්, අනෙකුත් ණයගැතියන් හා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගත් ණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රමිතියේ ප්‍රකාරව කටයුතුකර නොතිබුණි.
- (iv) ප්‍රමිතයේ 117 (ආ) ඡේදය ප්‍රකාරව, මූල්‍ය ප්‍රකාශන අවබෝධ කර ගැනීමට භාවිතා කරන වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල සාරාංශයක් හෙළිදරව් කළයුතු වුවද, මූල්‍ය වත්කම් සහ බදුකරණය සඳහා වූ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති හෙළිදරව් කර නොතිබූ අතර දේපල, පිරිසින සහ උපකරණ සඳහා හෙළිදරව් කර තිබූ ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තියෙන් සම්පූර්ණ තොරතුරු සපයා නොතිබුණි.

(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 12

ප්‍රමිතයේ 79 ඡේදය ප්‍රකාරව, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දක්වා ඇති බදු වියදමේ ප්‍රධාන කොටස් වෙත වෙනම හඳුනාගෙන හෙළිදරව්කර නොතිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 16

- (i) ප්‍රමිතයේ 55 ඡේදය ප්‍රකාරව, වත්කමක ක්ෂය කිරීම එය පාවිච්චි කිරීම සඳහා සුදුසු තත්ත්වයට ගෙන ආපසු ආරම්භ කළයුතු වුවත් ඊට අනුකූල නොවන ලෙස වත්කම මිලදී ගත් වර්ෂයේදී ක්ෂය නොකරන බව දක්වා තිබුණි.
- (ii) ප්‍රමිතයේ 73(ඇ) ඡේදය ප්‍රකාරව, සියලුම වත්කම් පත්ති සඳහා භාවිතා කරන ඵලදායී ජීව කාලය හෝ ක්ෂය අනුපාතය හෙළිදරව් කිරීම අවශ්‍ය වුවද පරිගණක මෘදුකාංග, දෘඩාංග සහ නවීකරණ වත්කම් සඳහා ක්ෂය අනුපාතය හෝ ඵලදායී ජීවිත කාලය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 19

ප්‍රමිතයේ 140(අ), 141(අ), (ආ), (ඇ) සහ (ඈ) ඡේද ප්‍රකාරව, ශුද්ධ ප්‍රතිලාභයේ වගකීම් (වත්කම්), වර්තමාන සේවා පිරිවැය, පොලී ආදායම හෝ වියදම, ශුද්ධ ප්‍රතිලාභයේ වගකීමේ / වත්කමේ නැවත ගණනය සහ අතින් සේවා පිරිවැය ආරම්භක ශේෂයේ සිට අවසාන ශේෂය දක්වා සැසඳුමක් වශයෙන් හෙළිදරව් කළයුතු වුවද එයට අනුකූලව කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.4 ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්ති

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රාජ්‍ය ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය ලෙස රු. 2,224,380 ක් ලියාහැර තිබුණ ද රාජ්‍ය ප්‍රදාන ක්‍රමක්ෂය කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

- (ආ) ආහාර කොමසාරිස් දෙපාර්තමේන්තුවට අයත් ගොඩනැගිල්ලක අරමුදලේ කාර්යාලය පවත්වාගෙන ගොස් ඇති අතර රජයේ තීරණයක් මත පාකිස්තානු මහ කොමසාරිස් කාර්යාලයට මෙම ගොඩනැගිල්ල සහිත ඉඩම පවරා දී තිබුණි. එහෙත් අරමුදලට නීත්‍යානුකූල හිමිකමක් හෝ තාවකාලික හිමිකමක් නොමැති එම ගොඩනැගිල්ල අලුත්වැඩියා කිරීම සඳහා අරමුදල විසින් දරන ලද රු.4,511,406 ක් ප්‍රාග්ධනික කර තිබුණද එම වියදම කපාහැරීම සඳහා ප්‍රතිපත්තියක් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

2.2.5 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට පලාත් පාලන ආයතන වෙත ණය සහ ප්‍රදාන වශයෙන් ලබාදී තිබූ මුදල රු.1,482,905,606 ක්වූ අතර, මෙම ශේෂය තුළ ඇතුළත් ප්‍රදාන වටිනාකම හඳුනාගෙන ලාභයට එරෙහිව ලියා හැරීමට කටයුතුකර නොතිබුණි.
- (ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මිලදී ගෙන තිබූ රු. 1,150,331 ක් වටිනා ලැප්ටොප් පරිගණක 07 ක වටිනාකම පරිගණක නඩත්තු ගිණුමට හර කර තිබීම හේතුවෙන් දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණවල පිරිවැය සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ ශුද්ධ ලාභය එම වටිනාකමින් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත වී තිබුණි.
- (ඇ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට උපවිත වියදම් රු.144,082ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාල රු.57,965,835ක් වූ ණය පොලී ආදායම් ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.
- (ඈ) 2012 වර්ෂයේ සිට සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දක්වා ස්ථාවර තැන්පතු යටතේ සෘජුවම ආයෝජනය කර තිබූ පොලී ආදායම රු.8,445,245 ක් ගිණුම්වලින් අත්හැරීම හේතුවෙන් ස්ථාවර තැන්පතු වටිනාකම් එකී ප්‍රමාණයෙන් සහ සමාලෝචිත වර්ෂයේ අතිරික්තය හා රඳවාගත් ඉපයීම් පිළිවෙලින් රු.1,932,324 කින් හා රු.6,512,921 කින් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි.

2.2.6 පැහැදිලි නොකළ වෙනස්කම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, ගෘහ භාණ්ඩ හා සවිකිරීම් පිරිවැයෙහි ආරම්භක ශේෂය ලෙස රු. 5,150,873 ක් දක්වා තිබුණ ද විගණනය වෙත ලබා දුන් උපලේඛනය අනුව එම ශේෂය රු.606,563 ක් වූයෙන් රු.4,544,310 ක වෙනසක් විය.
- (ආ) 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, ණයගැති සහ ලැබිය යුතු ණය පොලී ශේෂයන් සහ අදාල උපලේඛන අනුව ශේෂයන් අතර රු. 389,178,319ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර එම වෙනස හඳුනාගෙන අවශ්‍ය නිවැරදි කිරීම් සිදුකර නොතිබුණි.
- (ඇ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, බැංකු ජංගම ගිණුමක හා ඉතිරි කිරීමේ ගිණුමක ශේෂවල එකතුව රු. 180,963,215 ක් වුවද මුදල් පොත හා ශේෂ සනාථන අනුව එම ශේෂ රු.179,588,931 ක් වූයෙන් රු. 1,374,284 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය වූ අතර වෙනස හඳුනාගෙන නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.

2.2.7 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

පහත සඳහන් ගිණුම් විෂයයන් ඉදිරියෙන් දක්වා ඇති සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොකිරීම හේතුවෙන් ඒවා විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස නිරීක්ෂණය කිරීමට හෝ පිළිගැනීමට නොහැකි විය.

විෂයය	වටිනාකම රු.	ඉදිරිපත් නොවූ විගණන සාක්ෂි
(අ) ස්ථාවර තැන්පතු ආයෝජන	24,640,898	ශේෂ තහවුරු කිරීම්, ස්ථාවර තැන්පතු සහතිකය විස්තරාත්මක ගණනය කිරීම් හා උපලේඛන
(ආ) කාර්යාල කුලී වෙන්කිරීම	7,200,000	
(ඇ) ලැබිය යුතු ආයෝජන ආදායම (UDLIHP)	2,522,742	
(ඈ) භාණ්ඩාගාරයට ගෙවිය යුතු ණය පොලී	21,765,948	
(ඉ) අවිනිශ්චිත ලැබීම්	22,063,699	
(ඊ) අත්තිකාරම් ලැබීම්	15,623,577	

2.3 නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ වලට අනුකූල නොවීම

පහත සඳහන් නීති රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම් නිරීක්ෂණය විය.

නීති රීති හා රෙගුලාසි වලට යොමුව	අනුකූල නොවීම්
(අ) 1978 දෙසැම්බර් 19 දිනැති අංක 842 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය	ස්ථාවර වත්කම්වලට අදාළ සියලු තොරතුරු නිවැරදිව ඇතුළත් කර ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය යාවත්කාලීනව පවත්වා නොතිබුණි.
(ආ) 2002 නොවැම්බර් 28 දිනැති අංක අයිඒඅයි/2002/02 දරන භාණ්ඩාගාර චක්‍රලේඛය	පරිගණක උපාංග පිළිබඳව ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

3 මූල්‍ය සමාලෝචනය

3.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා ආයතනයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු.4,226,504 ක අතිරික්තයක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලය රු. 135,412,981 ක උභයතාවයක් වූයෙන්, ඉකුත් වර්ෂයට සාපේක්ෂව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.139,639,485 ක වර්ධනයක් ඇති වී තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ප්‍රදානවලට අදාළ ශුද්ධ ක්‍රමකේෂය රු. 105.219,502 කින් සහ ණය භානිකරණය ලෙස ලියා හැර ඇති වියදම් රු. 70,377,085 කින් අඩුවී තිබීම ඉහත මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ වර්ධනයට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

සමාලෝචිත වර්ෂය හා ඉකුත් වර්ෂ 3 ක මූල්‍ය ප්‍රතිඵල විග්‍රහ කිරීමේදී 2012 වර්ෂයේ සිට 2014 වර්ෂය දක්වා මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයේ අඛණ්ඩ උනතාවයක් ඇති වී තිබූ නමුත් එම උනතාවය රු.337,504,858 ක සිට රු.135,412,981 ක් දක්වා අඩු වී සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.4,226,504 ක අතිරික්තයක් ඇති වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයට සේවක පාරිශ්‍රමික, රාජ්‍ය බදු හා දේපළ පිරිසිදු හා උපකරණ සඳහා ක්ෂය නැවත ගැලපීමේදී 2012 වර්ෂයේ සිට 2014 වර්ෂය දක්වා සාණ දායකත්වයක් ඇතිවී තිබූ නමුත් එය රු. 106,622,894 සිට රු.18,499,306 ක් දක්වා අඩු වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂයේ දායකත්වය රු. 53,215,095 ක ධන අගයක් ලෙස වර්ධනය වී තිබුණි.

4. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

4.1 කාර්යසාධනය

4.1.1 සැලසුම් කිරීම

ආයතනය විසින් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් පිළියෙල කර තිබුණද 2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මූල්‍ය වක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව එම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කළ යුතු වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය (ආදායම්, මෙහෙයුම් වියදම්, සංවර්ධන වියදම්, මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය) යෝජිත ආයෝජන, වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම හා (ප්‍රධාන ආයෝජන ධාරිතා පුළුල් කිරීම, ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදනයන්), මානව සම්පත් සංවර්ධන සැලැස්ම, ණය ආපසු ගෙවීමේ සැලැස්ම/ ණය අයකර ගැනීමේ සැලැස්ම හා අභ්‍යන්තර විගණන සැලැස්ම ඇතුළත් කර නොතිබුණි.

4.1.2 ක්‍රියාකාරීත්වය හා සමාලෝචනය

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

- (අ) පළාත් පාලන ආයතන ශක්තිමත් කිරීම සඳහා එම ආයතනවල ස්ථාවර වත්කම් සංවර්ධනය කිරීමට ණය ලබාදීම වෙනුවෙන් ක්‍රියාත්මක වූ පළාත් පාලන යටිතල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (LGHP), නාගරික සංවර්ධන අඩු ආදායම් නිවාස ව්‍යාපෘතිය (UDLIHP) සහ නිත්‍ය භෝග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය (PCDP) මගින් ලබාදෙන ලද ණය මුදල් එකී පළාත් පාලන ආයතනවලින් පොළීය ද සමග අයකර මුල් මුදල සහ අය කරන පොළී මුදලෙන් කොටසක් භාණ්ඩාගාරයට ගෙවීමෙන් පසු ශේෂවන මුදලින් හා ආයතනය විසින් පළාත් පාලන ආයතන වෙත ණය ලබාදීම මගින් අය කරන පොළියෙන් අරමුදලේ ආදායම සමන්විත වී තිබුණි. කෙසේ වුවද, සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානය වන විට අවුරුද්දකට වඩා වැඩි කාලයක් ක්‍රියාකාරී නොවූ ණය ලැයිස්තුවේ පැවති රු.648,882,366 ක් වූ ණය ශේෂ 38ක් අතුරින් 2015 වර්ෂයේදී රු. 116,968,939 ක වටිනාකමින් යුත් ණය ශේෂ 13ක් ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීම (Reschedule) සිදුකර තිබූ අතර ඉතිරි රු.531,912,427ක මුදල අයකර ගැනීමට ඵලදායී ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.
- (ආ) ආයතනයේ ප්‍රධාන ආදායම් උත්පාදන මාර්ගය ණය ලබා දීම තුළින් උපයා ගන්නා පොළීය වන නමුත් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අලුත් ණය නිකුත් කිරීමට ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් සිදු කර නොතිබූ අතර රු. 27,800,000 ක වටිනාකමකින් යුත් ණය 3ක් පමණක් කොමසාරිස් මණ්ඩලය විසින් අනුමත කර තිබුණු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ඉකුත් වර්ෂවලදී පළාත් අනුව අනුමත කර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ලබා දී තිබූ ණය පිළිබඳ විශ්ලේෂණයක් පහත දැක්වේ.

පළාත	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.)	සත්‍ය මුදල (රු.)	ප්‍රගතිය %
මධ්‍යම	50,000,000	10,802,270	22
නැගෙනහිර	40,000,000	7,664,000	19
උතුරු මැද	50,000,000	16,000,000	32
උතුර	70,000,000	9,400,000	13
දකුණ	60,000,000	3,360,000	6
වයඹ	120,000,000	13,500,000	11
සබරගමුව	20,000,000	20,438,400	102
ඌව	20,000,000	4,108,000	21
බස්නාහිර	70,000,000	207,317,000	296
එකතුව	500,000,000	292,589,670	

ණය ලබාදීම පළාත් වශයෙන් විශ්ලේෂණය කිරීමේදී බස්නාහිර පළාත සහ සබරගමුව පළාත හැර අනෙකුත් පළාත් හතෙහි ප්‍රගතිය සියයට 32 කට වඩා අඩු මට්ටමක පැවතුණි.

4.2 කළමනාකරණ ක්‍රියාකාරකම්

පහත සඳහන් නිරීක්ෂණ කරනු ලැබේ.

(අ) පළාත් සභා හා පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් පළාත් පාලන කොමසාරිස්වරුන් 9දෙනා ඇතුළු සාමාජිකයන් 14 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත වී තිබූ කොමසාරිස් මණ්ඩලය සමාලෝචිත වර්ෂයේදී හතර වතාවක් පමණක් රැස්ව තිබුණු අතර ණය අනුමත කිරීම හා අනෙකුත් කළමනාකරණ තීරණ ගැනීම සඳහා කොමසාරිස් මණ්ඩලය විසින් සිදුකරන බැවින් කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ අඩු දායකත්වයක් පැවතීම අරමුදලේ කාර්යසාධනය කෙරෙහි අහිතකර ලෙස බලපා තිබුණි.

(ආ) 1993 අංක 24 දරන දේශීය ණය සහ සංවර්ධන (සංශෝධන) පනත මගින් සංශෝධිත 1916 අංක 22 දරන දේශීය ණය සහ සංවර්ධන ආඥා පනතේ 03 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව, කාර්ය මණ්ඩලය පත්කිරීමේ බලතල කොමසාරිස් මණ්ඩලය සතු වුවද කොමසාරිස් මණ්ඩලයේ අනුමැතියකින් තොරව එවකට අදාළ අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා විසින් ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ තනතුරේ වැඩ බැලීම / රාජකාරී ඉටුකිරීම සඳහා ගණකාධිකාරී සේවයේ නිලධාරියෙකු පත්කර තිබුණි. තවද, එම නිලධාරියා වෙනුවෙන් ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආයතන සංග්‍රහයේ VII පරිච්ඡේදයේ 12:5:4 වගන්තිය හා 12:8 වගන්තියට පටහැනිව රු. 176,248 ක වැඩබැලීමේ දීමනා සහ 2008 ජූලි 28 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛ අංක පීටීඩී/50 හි 5 ඡේදය හා 2015 මැයි 25 දිනැති අංක පීටීඩී 1/2015 හි රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වකුලේඛයේ 3.7 ඡේදයට පටහැනිව ප්‍රවාහන දීමනා රු. 270,000ක් හා ඉන්ධන දීමනා රු. 171,010ක් ලෙස එකතුව රු. 617,258ක් ගෙවා තිබුණි.

5 ගිණුම් කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

5.1 අභ්‍යන්තර විගණනය

ආයතනය සඳහා අභ්‍යන්තර විගණකවරයෙකු පත්කර නොතිබූ අතර ඊට අමතරව අමාත්‍යාංශය මගින්ද ප්‍රමාණවත් අභ්‍යන්තර විගණනක් සිදුකර නොතිබුණි.

6. පද්ධති හා පාලනයන්

විගණනයේදී නිරීක්ෂණය වූ අඩුපාඩු සම්බන්ධයෙන් වරින්වර ආයතනයේ සභාපතිවරයා දැනුවත් කරන ලද අතර පහත සඳහන් පාලන ක්ෂේත්‍ර කෙරෙහි කළමනාකරණයේ විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු වේ.

පද්ධති හා පාලන ක්ෂේත්‍ර

නිරීක්ෂණ

(අ) ගිණුම්කරණය

(i) ආයතනයේ ගනුදෙනු නිසි පරිදි සටහන් කිරීම හා ගිණුම් පොත්පත් නිවැරදිව පවත්වා නොගැනීම.

(ii) ආයතනය විසින් 2012 වර්ෂයේදී මිලදී ගෙන, ස්ථාපිත කළ පරිගණක පද්ධතිය භාවිතා කර ගිණුම්කරණ මෙහෙයුම් කටයුතු සිදු නොකිරීම.

(ආ) ණය අයකර ගැනීම පාලනය

ආයතනයට ලැබිය යුතු සියලුම ණය වාරික සහ පොළිය අය කර ගැනීම සඳහා ප්‍රමාණවත් වැඩ පිළිවෙලක් දියත් නොකිරීම.